

נא לשמור על קדושת הגיליון

תפילה בעת עצירת גשמים

בספר "פרי מגדים" (על שו"ע או"ח סי' תקע"ט, בחלק אשל אברהם), מביא בשם אליה רבא, רשימה של פרקי תהלים שיש לומר במקרה של עצירת גשמים - י"ז, כ"ה, ל"ב, נ"א, ס"ה, פ"ה, פ"ו, ק"א, ק"ג, ק"כ, קכ"א, קכ"ד, קכ"ה, ק"ל, קל"ו.

פרק י"ז: הרבה [הרב] כבסני מעוני ומחטאתי טהרני: פי פשעי אני אדע וחטאתי נגדי תמיד: לך לבדך חטאתי והרע בעיניך עשיתי למען תצדק בדברך תזכה בשפטך: הן בעוון חוללתי ובחטא יחמתני אמי: הן אמת חפצת בשחות ובסתם חכמה תודיעני: תחטאני באזוב ואטהר הכבסני ומשגל אלבין: תשמיעני ששון ושמחה תגלגלה עצמות דפית: הסתר פניך מחטאי וכל עונתי מחה: לב טהור ברא לי אלהים ורוח נכון חדש בקרבי: אל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני: השיבה לי ששון ישעך ורוח נדיבה תסמכני: אלמדה פשעים דרכיך וחטאים אליך ישובו: הצילני מדמים אלהים אלהי תשועתי תבונן לשוני צדקתך: אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך: פי לא תחפץ זבח ואתנה עולה לא תרצה. יט זבחי אלהים רוח נשברה לב נשבר נדבה אלהים לא תבזה. כ היטיבה ברצונך את ציון תבנה חומות ירושלים. כא אז תחפץ זבחי צדק עולה וכליל אז יעלו על מזבחתך פרים.

פרק כ"ה: לך רבני אלהי יהוה נפשי אשא. ב אלהי בך בטחתי אל אבושה אל יעלצו אויבי לי. ג גם כל קניך לא יבשו יבשו הבוגדים ריקם. ד דרכיך יהוה הודיעני ארחותיך למהני. ה הדרכיך באמתך ולמהני כי אתה אלהי ישעי אותך קייתי כל היום. ו זכר רחמיך יהוה וחסדך כי מעולם המה. ז חטאות נעורי ופשעי אל תזכר כחסדך זכר לי אתה למען טובך יהוה. ח טוב וישר יהוה על פני יורה חטאים בדרכך. ט ידברך עניים במשפט וילמד עניים דרכו. י כל ארחות יהוה חסד ואמת לנצרי בריתו ועדיתו. יא למען שמך יהוה וסלחת לעוני כי רב הוא. יב מי זה האיש ירא יהוה יורנו בדרכך יבחר. יג נפשו בטוב תלין ורעו יירש ארץ. יד סוד יהוה ליראיו ובריתו להודיעם. טו עיני תמיד אל יהוה כי הוא יוציא מרשת רגלי. טז פנה אלי וחסדי כי יחיד ועני אני. יז צרות לכבי הרחיבו ממצוקותי הוציאני. יח ראה עיני נעמלי ושא לכל חטאותי. יט ראה אויבי כי רבו ושנאת חמס שגאוני. כ שמרה נפשי והצילני אל אבוש כי חסיתי בך. כא תם וישר יצרוני כי קייתך. כב פדה אלהים את ישראל מכל צרותיו.

פרק ס"ה: למנצח מזמור לךוד שיר. ב לך המיה תהלה אלהים בציון ולך ישלם נדר. ג שמע תפלה עדיך כל בשר יבאו. ד דברי עונת גברו מני פשעינו אתה תכפרם. ה אשרי תבחר ותקרב ישכך חצריך נשבעה בטוב ביתך קדש היכלך. ו נוראות בצדק תענינו אלהי ישענו מבטח כל קצוני ארץ וים רחקים. ז מכין הרים בכחו נאור בגבורה. ח משביח שאון ימים שאון גליהם והמון לאמים. ט וייראו ישרי קצות מאותתך מוצאי בקר וערב תרגני. י פקדת הארץ ותשקקה רבת מעשרנה פלג אלהים מלא מים תכין דגנם כי בן תכניה. יא תלמיה רנה נחת גדודיה ברכיבים תמגנה צמחה תברך. יב עטרת שנת טובתך ומעגליך ירעפון דשן. יג ירעפו נאות מדבר וגיל גבעות תחגרנה. יד לבשו כרים הצאן ונעמקים יעטפו בר יתורעעו אף ישירו.

פרק ל"ב: לךוד משכיל אשרי נשוי פשע כסוי חטאה: אשרי אדם לא יחשב יהוה לו עון ואין ברוחו רמיה: כי החרשתי בלו עצמי בשאגתי כל היום: כי יומם ולילה תכבד עלי ירך נהפך לשדי בחרבני קיץ סלה: חטאתי אודיעך ועוני לא כסיתי אמרתי אודה עלי פשעי ליהוה ואתה נשאת עון חטאתי סלה: על זאת ותפלל כל חסיד אליך לעת מצא רק לשטף מים רבים אליו לא יגיעו: אתה סתר לי מצר תצרני רני פלט תסוכבני סלה: אשפילך ואורך בדרךך זו תלך אינעצה עליך עיני: אל תהיו כסוס כפרד אין הבין במתג ורסן עדי לבלום בל קרב אליך: רבים מכאובים לרשע והבוטח ביהוה חסד וסוכבנו: שמחו ביהוה וגילו צדיקים והרגינו כל ישרי לב:

פרק פ"ה: למנצח לבני קרח מזמור: רצית יהוה ארצך שבת שבות [שבת] יעקב: נשאת עון עמך פסית כל חטאתם סלה: אספת כל עברתך השיבות מחרון אפך: שובנו אלהי ישענו והפר פעסך עמנו: הלעולם תאנף בנו תמשך אפך לדר נדר: הלא אתה תשוב תחינו ועמך ישמחו בך: הראנו יהוה חסדך וישעך תתן לנו: אשמעה מה ידבר האל יהוה פי ידבר שלום אל עמו ואל חסידיו ואל ישובו לכסלה: אך קרוב ליראיו ישעו לשכך כבוד בארצנו: חסד ואמת נפגשו צדק ושלום נשקו: אמת מארץ תצמח וצדק משמים נשקף: גם יהוה יתן הטוב וארצנו תתן תתן: צדק לפניו יתן וישם לךךך פעמיו:

פרק נ"א: למנצח מזמור לךוד: בבוא אליו נתן הנביא כאשר בא אל בת שבע: חנני אלהים כחסדך קרב רחמיך מחה

פרק פ"ו: תפלה לךוד הטה יהוה אונך עיני פי עני ואביון אני: שמרה נפשי כי חסיד אני הושע עבדך אתה אלהי הבוטח אליך: חנני אדני פי אליך אקרא כל היום: שמח נפש עבדך פי אליך אדני נפשי אשא: פי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קראיך: האזינה יהוה תפילתי והקשיבה בקול תחנונותי: ביום צרתי אקראך פי תעני: אין פמוך באלהים אדני ואין פמעשיך: כל גוים אשר עשית יבואו

נא לשמור על קדושת הגיליון

בלילה: יהוה ישמרך מכל רע ישמור את נפשך: יהוה ישמר צאתך ובואך מעתה ועד עולם.

פרק כ"ד: שיר המעלות לְדָוִד לִוְלֵי יְהוָה שֶׁהִיא לְנוּ יְאֹמֵר נָא יִשְׂרָאֵל: לִוְלֵי יְהוָה שֶׁהִיא לְנוּ בְּקוֹם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזִי חַיִּים בְּלַעֲוֵנוּ בְּחַרּוֹת אָפֶם בְּנוּ: אֲזִי הַמַּיִם שִׁטְפוּנוּ נַחֲלָה עֵבֶר עַל נַפְשֵׁנוּ: אֲזִי עֵבֶר עַל נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַיְדוּנִים: בְּרוּךְ יְהוָה שֶׁלֹּא נִתְּנָנוּ טָרֶף לְשִׁנְיָהֶם: נַפְשֵׁנוּ כְּצַפּוֹר נִמְלְטָה מִפֶּחַ יוֹקָשִׁים הַפֶּחַ נִשְׁבֵּר וְאֲנַחְנוּ נִמְלְטָנוּ: עֲזָרְנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֲשֵׂה שְׂמַיִם וְאָרֶץ:

פרק כ"ה: שיר המעלות הבטחים ביהוה כהר ציון לא ימוט לעולם יושב: ירושלם הרים סביב לה ויהוה סביב לעמו מעתה ועד עולם: כי לא ינוח שכט הרשע על גורל הצדיקים למען לא ישלחו הצדיקים בעולתה ודיהם: היטיבה יהוה לטובים ולישרים בלבותם: והמטים עקלקלותם יוליכם יהוה את פצלי האון שלום על ישראל:

פרק ק"ל: שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה: אדני שמעה בקולי תהינה אזניך קשבות לקול תחנוני: אם עונות תשמר יה אדני מי יצמד: כי עמך הסליחה למען תנרא: קויתי יהוה קנתה נפשי ונדברו החתלתי: נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים לבקר: יחל ישראל אל יהוה כי עם יהוה החסד והרחבה עמו פדות: והוא יפדה את ישראל מכל עונותיו:

פרק קל"ו: הודו ליהוה כי טוב כי לעולם חסדו: הודו לאלהי האלהים כי לעולם חסדו: הודו לאדני האדנים כי לעולם חסדו. ד לעשה נפלאות גדלות לבדו כי לעולם חסדו. ה לעשה השמים בתבונה כי לעולם חסדו. ו לרקע הארץ על המים כי לעולם חסדו. ז לעשה אורים גדלים כי לעולם חסדו. ח את השמש לממשלת ביום כי לעולם חסדו. ט את הירח וכוכבים לממשלות בלילה כי לעולם חסדו. י למפה מצרים בכוריהם כי לעולם חסדו. יא ניוצא ישראל מתוכם כי לעולם חסדו. יב ביד חזקה וברוע נטויה כי לעולם חסדו. יג לגזר ים סוף לגזרים כי לעולם חסדו. יד והעביר ישראל בתוכו כי לעולם חסדו. טו ונער פרעה וחילו בים סוף כי לעולם חסדו. טז למוליך עמו במדבר כי לעולם חסדו. יז למפה מלכים גדלים כי לעולם חסדו. יח ויהרג מלכים אדירים כי לעולם חסדו. יט לסיון מלך האמרי כי לעולם חסדו. כ ולעוג מלך הבשן כי לעולם חסדו. כא ונתן ארצם לנחלה כי לעולם חסדו. כב נחלה לישראל עבדו כי לעולם חסדו. כג שבשפלנו זכר לנו כי לעולם חסדו. כד ויפרקנו מצרינו כי לעולם חסדו. כה נתן לחם לכל בשר כי לעולם חסדו. כו הודו לאל השמים כי לעולם חסדו.

וישתחו ו לפניך אדני וכבדו לשמך: כי גדול אתה ועשה נפלאות אתה אלהים לבדך: הורני יהוה דרכך אהלך באמתך יחד לבדי ליראה שמך: אודך אדני אלהי בכל לבבי ואכבדה שמך לעולם: כי חסדך גדול עלי והצלח נפשי משאל תחתי: אלהים ודים קמו עלי ועדת עריצים בקשו נפשי ולא שמוך לנגדם: ואתה אדני אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: פנה אלי וחנוני תנה עני לעבדך והושיעה לכן אמתך: עשה עמי אות לטובה ויראו שגאי ויבשו כי אתה יהוה עזרתני ונחמתני:

פרק ק"ג: לְדָוִד בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה וְכָל קִרְבֵי אֶת שֵׁם קִדְשׁוֹ: בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה וְאֵל תִּשְׁכַּחֵי כָּל גְּמוּלוֹי: הַסִּלַּח לְכָל עֲוֹנֵי הַרְפֵּא לְכָל תַּחֲלָאֲכִי: הַגֹּאֲל מִשַּׁחַת חַיִּיכִי הַמַּעֲטָרְכִי חֶסֶד וְרַחֲמִים: הַמְשַׁבֵּעַ בְּטוֹב עֲדִיךָ תַּחֲתֵיךָ כַּנְּשֵׁר נְעוּרַיִכִי: עֲשֵׂה צְדָקוֹת יְהוָה וּמִשְׁפָּטִים לְכָל עֲשׂוּקִים: יוֹדִיעַ דְּרָכָיו לַמַּשָּׁה לְבָנֵי יִשְׂרָאֵל עֲלִילוֹתָיו: רַחֲמוּ וְחַנוּן יְהוָה אָרְךָ אֲפִים וְרַב חֶסֶד: לֹא לַנְּצַח יָרִיב וְלֹא לְעוֹלָם יִטוֹר: לֹא כַחֲטָאֵינוּ עֲשֵׂה לְנוּ וְלֹא כְעֻוְנֹתֵינוּ גַּמֵּל עָלֵינוּ: כִּי כָגֹבַהּ שְׁמִים עַל הָאָרֶץ גִּבֹר חֶסְדוֹ עַל יְרֵאָיו: כִּרְחֹק מִזְרַח מִמְּעַרֵב הַרְחִיק מִמֶּנּוּ אֶת פְּשָׁעֵינוּ: כִּרְחֹם אָב עַל בָּנִים רַחֵם יְהוָה עַל יְרֵאָיו: כִּי הוּא יַדַּע יַצְרֵנוּ וְזָכֹר כִּי עֹפֵר אֲנַחְנוּ: אָנוּשׁ כַּחֲצִיר יָמָיו כַּצִּיץ הַשָּׂדֶה כֵּן יִצְיֵן: כִּי רוּחַ עֲבָרָה בּוּ וְאֵינָנוּ וְלֹא יִפְרֹנוּ עוֹד מִקוֹמוֹ: וְחֶסֶד יְהוָה מְעוֹלָם וְעַד עוֹלָם עַל יְרֵאָיו וְצַדִּיקוֹתָיו לְבָנֵי בָנִים: לְשִׁמְרֵי בְרִיתוֹ וְלוֹכְרֵי פְקָדָיו לְעֲשׂוֹתָם: יְהוָה בְּשָׁמַיִם הַכִּיֵּן כֶּסֶף וּמַלְכוּתוֹ בַּכָּל מַשְׁלָה: בְּרָכּוּ יְהוָה מַלְאָכָיו גְּבוּרֵי כַח עֲשֵׂי דְבָרוֹ לְשִׁמְעַם בְּקוֹל דְּבָרוֹ: בְּרָכּוּ יְהוָה כָּל צְבָאָיו מְשֻׁרְתָיו עֲשֵׂי רְצוֹנוֹ: בְּרָכּוּ יְהוָה כָּל מַעֲשָׂיו בְּכָל מַקְמוֹת מְמַשְׁלָתוֹ בְּרָכִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה:

פרק קי"ג: הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה: יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבָרַךְ מִעַתָּה וְעַד עוֹלָם: מִמְּזֻרְחַ שְׁמֵשׁ עַד מְבוֹאוֹ מִהַלֵּל שֵׁם יְהוָה: רֶם עַל כָּל גּוֹיִם יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: מִי פִיהוּ אֱלֹהֵינוּ הַמְּגַבִּיחֵי לְשִׁבְתָּ: הַמְּשַׁפִּילֵי לְרֵאוֹת בְּשָׁמַיִם וּבְאָרֶץ: מְקִימֵי מַעְפָּר דָּל מֵאֲשַׁפּוֹת יְרִים אֲבִיוֹן: לְהוֹשִׁיבֵי עַם גְּדִיבִים עַם גְּדִיבֵי עַמּוֹ: מוֹשִׁיבֵי עֲקָרַת הַבַּיִת אִם הַבָּנִים שִׂמְחָה הַלְלוּיָהּ:

פרק כ"ז: שיר המעלות אל יהוה בצרתה לי קראתי ויענני: יהוה הצילה נפשי משפת שקר מלשון רמיה: מה יתן לך ומה יסוף לך לשון רמיה: חצי גבור שנונים עם גחלי רתמים: אויה לי כי גרתי משך שכנתי עם אהלי קדר: רבת שכנה לה נפשי עם שונא שלום: אני שלום וכי אדבר המה למלחמה:

פרק כ"א: שיר למעלות אשא עיני אל ההרים מאין יבא עזרי: עזרי מעם יהוה עשה שמים נאָרץ: אל יתן למוט רגלך אל יגום שמך: הנה לא יגום ולא יישן שומר ישראל: יהוה שמך יהוה צלך על יד ימיך: יומם השמש לא יפכה וירח

שכט יהודה בדחק ובצער. הישאג ארזה בעיר: מקוים ישועתך אבות ובנים. העניים והאביונים: עמד בפרץ בל נהיה לשחק. למה יי תעמד ברחוק: יונתך עד שערי מנת הגיעה. יושב הכרובים הופיעה: הבה לנו עזרת מצר. היד יי תקצר: חדש ימינו בגלות ישן. עורה למה תישן: זכור בנך בארץ לא להם. ונר לא יקרב אליהם: קץ הנחתם גלה לגלותה. ישמח הר ציון תגלנה בנות יהודה: שועתנו תעלה לשמי מרומים. אל מלך יושב על כסא רחמים:

אל מלך יושב על כסא רחמים ומתנהג בהסירות מוחל עוונות עמו מעביר ראשון ראשון מרקה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים עושה צדקות עם כל בשר ורוח לא כרעתם להם

הרבנות הראשית לישראל

THE CHIEF RABBINATE OF ISRAEL

כ"ס

נא לשמור על קדושת הגיליון

גומל אל הורחבנו לומר מדות שלש עשרה זכר לנו היום ברית שלש עשרה כמו שהודעת לענו מקדם וכן כתוב בתורתך נכד יהנה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהנה ושם נאמר: ויעבר יהנה על פניו ויקרא: יהנה יהנה אל רחום וחנן ארך אפים ורב חסד נאמת: נצר חסד לאלפים נשא עון נפשע וחטאה ונקה: וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונתלתנו.

אנשי אמונה אבדו באים בכת מעשיהם גבורים לעמד בפרץ דוחים את הגזרות היו לנו לחומה ולמחסה ביום זעם וזעכים אף בלחשם חמה עצרו בשועם טרם קראונו עניתם יודעים לעת ולרצות כאב רחמת למענם לא השיבות פניהם ריקם מרב עוננו אבדנום נאספו מנו בחטאינו סעו המה למנוחות עזבו אותנו לאנחות פסו גודרי גדר צמתו משיבי חמה קמים בפרץ אין ראויים לרצותך אפסו שוטטנו בארבע פנות תרופה לא מצאנו שבונו אליך בבשת פנינו לשחרך אל בעת סליחתנו.

אל מלך יושב על פסא חקמים ומתנהג בחסידות מוחל עוונות עמו מעביר ראשון ראשון מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים עושה צדקות עם כל בשר ורוח לא כרעתם להם גומל אל הורחבנו לומר מדות שלש עשרה זכר לנו היום ברית שלש עשרה כמו שהודעת לענו מקדם וכן כתוב בתורתך נכד יהנה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהנה ושם נאמר: ויעבר יהנה על פניו ויקרא: יהנה יהנה אל רחום וחנן ארך אפים ורב חסד נאמת: נצר חסד לאלפים נשא עון נפשע וחטאה ונקה: וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונתלתנו.

תמהנו מרעות תשש כחנו מצרות שחנו עד למאד שפלנו עד עפר רחום כן היא מדתנו קשי ערך וממרים אנחנו צעקנו בפנינו חטאנו פתלתל ועקש לבנו עליון רחמיך מעולם סליחה עמך היא נחם על הרעה מטה כלפי חסד לא תתעלם בעתות כאל כי בצרה גדולה אנחנו ונדע לעיני הכל טובך וחסדך עמנו חתם פה שטן נאל ישטין עלינו זעם בו וידום ונעמד מליץ טוב לצדקנו הוא יגיד ישרנו דרכיך רחום וחנן גלית לגאמן בית בבקשו אז מלפניך אמונתך הודעת לו.

אל מלך יושב על פסא חקמים ומתנהג בחסידות מוחל עוונות עמו מעביר ראשון ראשון מרבה מחילה לחטאים וסליחה לפושעים עושה צדקות עם כל בשר ורוח לא כרעתם להם גומל אל הורחבנו לומר מדות שלש עשרה זכר לנו היום ברית שלש עשרה כמו שהודעת לענו מקדם וכן כתוב בתורתך נכד יהנה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהנה ושם נאמר: ויעבר יהנה על פניו ויקרא: יהנה יהנה אל רחום וחנן ארך אפים ורב חסד נאמת: נצר חסד לאלפים נשא עון נפשע וחטאה ונקה: וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונתלתנו.

ויאמר י"ב פעמים: לעולם יהנה דברך נצב בשמים.

יה"ר מלפניך ה' אלוהינו ואלוקי אבותינו שתעשה למען שמך הגדול והקדוש והטהור והגבור והנורא הנכתב ואינו נקרא שנתכוונתי בו, שתציל את עמך בית ישראל מכל צרה ומצוקה ומכל גזירות קשות ורעות. וישוב חרון אפך מעמך מעירך מארצך ומנחלתך, וכל החושבים עלינו רעה תחשבנה עיניהם מראות ולא תעשינה ידיהם תושיה ויהי דרכם חושך וחלקקות ומלאך ה' רודפם. ותתנהג עמנו במידת החסד והרחמים ותכנס לנו לפני ולפנים משורת הדין. ותגזור עלינו גזירות טובות עשה למען שמך הגדול והקדוש שלא יתחלל באומות. עשה למענך ולא למעננו עשה למען תורתך עשה למען קדושתך והשיענו, ויקויים בנו טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע.

כי הארץ אשר אתה בא שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא אשר יצאתם משם אשר תזרע את זרעך והשקית בגלגלך בגן הירק: (יא) והארץ אשר אתם עברים שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים תשמה מים: (יב) ארץ אשר ה' אל ה' דרש אתה תמיד עיני ה' אל ה' בה מרשית השנה ועד אחרית שנה: (דברים, י"א, י"ב).

אלהינו נאלהי אבותינו

זכר אב נמשך אחריו פמים ברכתו בעין שתול על פלגי מים גננתו והצלתו מאש וממים דרשתו בזרעו על כל מים בעבורו אל תמנע מים. זכר הנולד בפשרת יקח נא מעט מים ושחת להורו לשטו לשפך דמו פמים זחר גם הוא לשפך דמו [נ"א: לב] פמים חפר ומצא בארות מים בצדקו חן חשרת מים. זכר טען מקלו ועבר ירחו מים יחד לבדו [נ"א: לב] וגל אבן מבאר מים פנאבק לו שר בלול מאש וממים. לכן הבטחתו היות עמו באש ובמים בעבורו אל תמנע מים. זכר משוי בתבת גמא מן המים נמו דלה דלה והשקה צאן מים סגולתך עת צמאו למים על הסלע הן ויצאו מים בצדקו חן חשרת מים. זכר פקיד שתות טובל חמש טבילות במים. צועה ומרחיץ פסיו בקדושת מים קורא ומזה טהרת מים חק מעם פחו פמים בעבורו אל תמנע מים. זכר שנים עשר שבטים שהעברת בגזרי [נ": בגזרתך] מים שהמתקת למו מרורת [נ"א: מרירות] מים תולדותם נשפך דמם עליך פמים תפן כי נפשונו אפפו מים בצדקם חן חשרת מים.

שאתה הוא ה' אלהינו משיב הרוח ומוריד הגשם לברכה ולא לקללה לחיים ולא למנת לשבע ולא לריון

